



Korvauskelpoisuus Maataloustoiminta Maatalousmaa

Veli-Matti Pura

veli-matti.pura@somero.fi

14.3.2023

Esityksen sisältö



Korvauskelpoisuus, sen hakeminen ja vaihtaminen
Muotoa parantavat lisäykset korvauskelpoisiin lohkoihin

Maatalousmaa ja maataloustoiminnan vaatimus
Maatalousmaan ilmoittamisen muutokset
Maatalousmaan hallintaan liittyvät tarkennukset



Korvauskelpoisuus

Korvauskelpoisuus 2023-



Korvauskelpoisia ovat peltolohkot, joilla oli korvauskelpoisuus ympäristökorvaukseen tai luonnonhaittakorvaukseen vuonna 2022

Luonnonlaidunta tai –niittyä olleet lohkot, jolla oli korvauskelpoisuus vain luonnonhaittakorvauksessa, pysyvät ennallaan

Lisäksi haettavissa korvauskelpoisuus tilusjärjestelyssä hallintaan tulleelle alalle (Vna 77/2023 15 §)

Korvauskelpoisuus 2023



Tilusjärjestelyt

Harkinnanvarainen, haku avataan vuosittain ns. hakuasetuksella

Alan oltava maatalousmaata

Myönnetään kun uusjakosuunnitelma saanut lainvoiman ja tilukset on otettu hallintaan

- 1) kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 9 luvussa tarkoitettua uusjakoa;
- 2) kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 23 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
- 3) liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 63 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
- 4) yksityistielain (560/2018) 75 §:ssä tarkoitettua tilusvaihtoa ja alueen siirtoa;
- 5) vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 2 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
- 6) ratalain (110/2007) 53 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä.

Korvauskelpoisuus 2023-



Korvauskelpoisuus poistuu jos

ala poistetaan maatalouskäytöstä (viljelijä tai valvonta)

alalla ei todeta maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna

Jos korvauskelpoisuus on poistunut lohkolta vuonna 2023 tai myöhemmin, se voidaan palauttaa. Palautettaessa toimitettava paikkaan sidottu kuva.

Nurmivaatimus ei koske, jos oli viljelykelpoista 31.12.2022

Jos maankäyttölajiltaan luonnonlaidunta oleva ala, joka on korvauskelpoista vain luonnonhaittakorvauksessa muutetaan pelloksi, poistuu alalta korvauskelpoisuus kokonaan

Myönnetty vuonna 2015 kannustamaan alan säilyttämistä

Korvauskelpoisuus 2023-



Korvauskelpoisuuden vaihto - lohkoilla sama omistaja

Lohkoilla oltava sama maankäyttölaji

Vaihdettava ala yhteensä vähintään 0,2 hehtaaria, korvauskelpoinen ala saa pienentyä

Lohkoa, jolle vaihdetaan ei koske nurmivaatimus

Saa siirtää vain lohkolta, jolla ollut hyväksytyjä kasvulohkoja edellisenä vuonna (ei todettu tai ilmoitettu viljelemättömäksi)

Ei saa vaihtaa takaisin lohkolle, jolta se on vaihdettu pois

ennen ei-tuotannollista investointia

ennen kosteikoksi ennallistamista

ennen tuettua metsitystä

Korvauskelpoisuus 2023-



Korvauskelpoisuuden vaihto – lohkoilla eri omistaja

Samat vaatimukset kuin edellä, lisäksi
vaihto sallittu vain saman ELY-keskuksen alueella
maanomistajan ei ole tarvitse olla viljelijä
lohkojen ei tarvitse olla samalla tukihakemuksella
maanomistaja tekee hakemuksen

Korvauskelpoisuus 2023-



Pienten alojen lisäykset korvauskelpoiseen peltolohkoon

Riippuu määrärahoista, säädetään hakuasetuksella

Viljelyesteiden poistot ja muut lohkon muotoa parantavat muutokset

Voi lisätä myös viljelyesteen paikalle aiemmin perustetusta peruslohkosta

Lisäys voi olla enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta, kuitenkin enintään 0,5 ha

Jos raivattu ala on enimmäisalaa suurempi, pinta-alarajoitteen ylittävästä alasta on perustettava erillinen peruslohko.

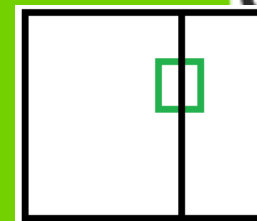
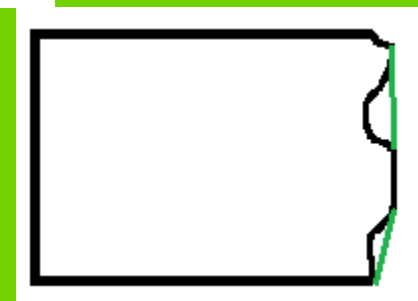
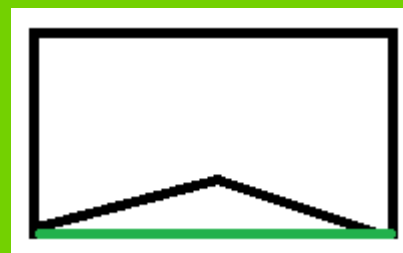
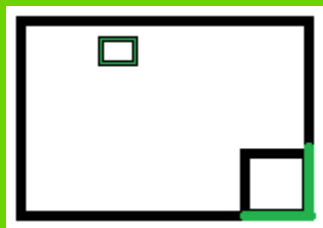
Jos ala ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022, yli menevää alaa koskee myös nurmivaatimus

Alaa, jota jo koskee nurmivaatimus ei saa myöhempinä vuosina lisätä peruslohkoon

Korvauskelpoisuus 2023-

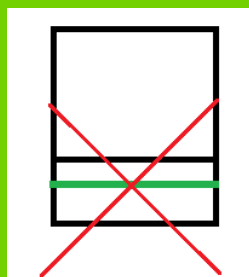
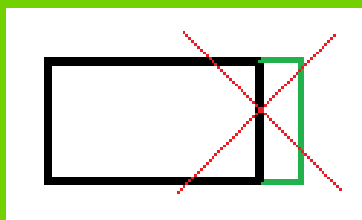


Sallitut lisäykset



Kielletyt lisäykset

Lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa





Maataloustoiminta Maatalousmaa

Maataloustoiminta



Minimivaatimus kaikilla lohkoilla ja kaikissa pinta-alatuissa.

Vaatimus vaihtelee sen mukaan, mikä kasvi lohkolle ilmoitettu

Kasvusto perustettava riittävällä ja alueelle soveltuvalla siemen- tai taimimäärällä

Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato

Tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta

Rehunurmet niitettävä tai laidunnettava viimeistään 31.8.

Viljelykasvien juurilla oltava maayhteys (kaikki pinta-alatuet)

Jos maayhteyttä ei ole, voi alan rajata lohkosta pois (ns. table top –viljely)

Milloin raivio tai vanha lohko on maatalousmaata?



Lohkon on oltava viljelykelpoinen 15.6. alkaen kasvukauden loppuun saakka.

Normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimet on tehty.

Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti

Maapohja on peltoa, kuivatus on kunnossa

Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista, ei esimerkiksi joutomaalle tyypillisistä pajusta, horsmasta tai mesiangervosta

Luonnonlaidun täyttää pysyvän nurmen vaatimukset nurmikasvillisuudesta, eikä puiden ja pensaiden enimmäismäärä ja –tiheys ylity.

Hakkuuaukeasta voi tulla maatalousmaata vain, jos ala täyttää pysyvän nurmen vaatimukset: vähintään 5 vuotta nurmi- ja heinäkasvustoa.

Mitä kuuluu perus- ja kasvulohkon alaan 1/2



Peltometsäviljelyn tuulensuojaistutukset.

Vesilain mukaisiin suunnitelmiin perustuvien kaksitasouomien tulvatasanteet pientareineen.

Jos ala ei ole ympäristösopimuksessa eikä sille ole maksettu ei-tuotannollisen investoinnin korvausta.

Ojat rajoitetusti

Pientareineen enintään 3 metriä leveät sarka- ja muut ojat, jotka eivät ole peruslohkon reunalla.

Enintään 3 metriä leveät reunaojat ojan keskikohtaan saakka, kun ojan keskikohdasta viljellyn reunaan on enintään 2 metriä.

Edellä kuvatun mukaisissa ojissa ja viljelemättömillä pientareilla voi olla puita ja pensaita, kun ne ovat korkeintaan 1,5 metriä korkeita.

Ojan alan voi lisätä peruslohkoon, jos oja putkitettu tai riittävän kapea

Mitä kuuluu perus- ja kasvulohkon alaan 2/2

Keskimäärin enintään neljä metriä leveät monimuotoisuus- ja suojakaistat.

Suojakaistat vesistön varrella (pakollisia).

Monimuotoisuuskaistat peruslohkon muilla reunoilla (vapaaehtoisia)

Valtaojien varrella ei ole enää 1 metrin piennarvaatimusta.

Tarkoituksenmukaiset viljelytekniset päisteet

Päisteillä ei ole enää 3 metrin maksimileveysrajoitetta.

Viljelyn kannalta välttämättömät hoito- ja ajokäytävät monivuotisilla puutarhakasveilla.

Käytävien on kuitenkin oltava maatalousmaata.

Peltometsäviljely



Peltometsäviljely

Puita ja pensaita voi olla tuulensuojaistutuksina sellaisilla peruslohkojen reunoilla, jotka eivät rajoitu metsään.

Puiden ja pensaiden taimet on **istutettava peruslohkon reunalle** myötäillen sen muotoa (ei luontainen ojassa tai pientareella kasvava)

Istutusalueen kokonaisleveys saa olla enintään 2 metriä

Tukihakemuksella ilmoitetaan todellinen viljelykasvi ja lisäksi ilmoitetaan, jos on tehty tuulensuojaistutuksia

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 1/4



Maatalouskäytöstä poisto ja alan palauttaminen helpottuu.

Ala joka ei täytä maatalousmaan edellytyksiä tulee poistaa peruslohkosta rajakorjauksella tai passivoida koko peruslohko.

Jos ala otetaan takaisin maatalouskäyttöön, sen voi palauttaa peruslohkoon.

Käyttöön palautetulla alalla samat ”ominaisuudet” kuin ennen poistoa (korvauskelpoisuus, nurmivaatimus, ...).

Ei enää 4 vuoden karenssia.

Koskee myös sitoumuslohkoja



Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 2/4



TPV-kasvikoodi poistuu.

Kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan kuuluvaksi voidaan jatkossa lukea

lohkolta korjatut säilörehupaalit, rehuauma ja lantapatteri (jos ei perustettu alusta), kun niitä ei ole varastoitu paikallaan useampaa vuotta.

sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto.

lohkon piiri- tai sarkaojien kaivuumaat (1 vuosi).

Kesantoina voi ilmoittaa

kylvämättä jäänyt ala (tilanteesta riippuen avo- tai sänkikesanto)

talvituhoalat

peruskunnostettava ala (salaojitus yms., jos ei tehdä sadonkorjuun jälkeen)

Huom. kesannolla on hoitovaatimus

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 3/4



TPV-kasvikoodi poistuu.

Lohkon alasta tulee poistaa alat, jotka eivät ole maatalouskäytössä

pitkään hoitamatta olleet alat

ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrossa: tilan kaikki rehupaalit tai koneita

viljelyyn liittymätön varastointi: rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara

rakennustyömaa; tuotantorakennukset, tie- tai ratatyömaa

jaloittelutarhat, piha-alue, tie.

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 4/4



Alat, joilla ei todeta maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna passivoidaan.

Valvonta poistaa lohkosta viljelemättömät alat.

Kun viljelijä palauttaa maatalouskäyttöön hallinnon poistamaa alaa, hänen on toimitettava ns. paikkaan sidottu kuva (tai muut riittävät todisteet) siitä, että ala on maatalousmaata.

Kahtena vuonna ilmoittamattomien peruslohkojen passivointi jatkuu.

Maatalousmaa, hallinta



Vuoden 2023 alusta vuokrasopimusten tarkasteluun pinta-alatuissa tulee tarkennuksia:

Vuokrasopimuksella tulee olla merkittynä vuokralaiseksi se, joka hakee peltotukia hakuvuotena

Tukea voi hakea ja sitä voidaan maksaa vain pelloista, jotka ovat tuenhakijan hallinnassa

Pellon hallintaa tullaan seuraamaan otannalla tästä vuodesta alkaen

Maatalousmaa, hallinta



Maatalousyhtymä

- Maatalousyhtymä ei voi omistaa peltoa
- Hallinnan osoittamiseksi riittää, että pelto on jonkun maatalousyhtymän osakkaan omistama tai hallinnassa

Osakeyhtiö (myös KY, AY)

- Osakeyhtiö voi omistaa peltoa
- Hallinnan osoittamiseksi riittää, että pelto on jonkun OY:n osakkaan omistama tai hallinnassa ellei ole suoraan OY:n omistuksessa tai vuokraama

Sukupolvenvaihdos

- Vuokrasopimusten siirto jatkajalle

Pellon omistaa puoliso, tuet hakee toinen puoliso

- Hallinta kunnossa, mikäli omistava puoliso osallisena maatilalla, muutoin vuokrasopimus

Pellon omistaa OY, KY, AY, tuet hakee osakas

- Hallinnan osoittamiseksi tarvitaan vuokrasopimus

Pellon omistaa kuolinpesä, tuet hakee kp:n osakas

- Hallinnan osoittamiseksi tarvitaan vuokrasopimus

Kiitos !



Veli-Matti Pura

Someron Yhteistoiminta-alue

050-0843019

veli-matti.pura@somero.fi